

Urologie

Het verwijderen van een zaadbal

Orchidectomie

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

Inleiding

In overleg met uw uroloog is besloten om bij u één of beide zaadballen (testikels) te verwijderen, door middel van een operatie. Deze operatie wordt orchidectomie genoemd (chirurgische verwijdering van de zaadbal). In deze folder leest u meer informatie over deze operatie. U kunt deze folder ook bekijken op de website: www.skbwinterswijk.nl.

Wat zijn de zaadballen?

De zaadballen (testes) zijn ovaal van vorm en ongeveer vier tot vijf centimeter groot. Zij produceren de spermacellen en een groot deel van de mannelijke geslachtshormonen (testosteron).

Waarom is een operatie nodig?

Er kunnen verschillende redenen zijn om een of beide zaadballen te verwijderen zoals:

- Tumoren van de zaadbal of bijbal; zaadbalkanker of testiscarcinoom genoemd.
- Epididymo-orchitis: dit is een infectie van de zaadbal en de bijbal (epididymis). Als de behandeling met medicijnen niet voldoende effect heeft en de klachten blijven bestaan, kan het verwijderen van de zaadbal en de bijbal noodzakelijk zijn.
- Torsio testis: dit is een draaiing van de zaadbal en bloedvaten, waardoor de bloedtoevoer naar de zaadbal wordt afgeklemd en hierdoor de zaadbal afsterft of beschadigt.
- Gevorderde prostaatkanker: de operatie is bedoeld om het testosteron-gehalte te verlagen, om zo de groei van de prostaatkankercellen te remmen. Het kapsel van de zaadbal blijft hierbij wel aanwezig (subcapsulaire orchidectomie). Daarnaast kan gekozen worden voor de radicale orchidectomie, waarbij tevens het kapsel wordt meegenomen.

Vruchtbaarheid

Het verwijderen van één zaadbal leidt in het algemeen niet tot impotentie of vermindering van het libido. Daarnaast ben u, als u één zaadbal over hebt, in principe nog steeds vruchtbaar. Behandelingen zoals chemotherapie hebben echter wel invloed op uw vruchtbaarheid. Hebt u een kindervens? Dan kunt u in dat geval besluiten tot het laten invriezen van sperma. Bespreek dit met uw uroloog.

Vorbereiding voor opname

Na het gesprek met de uroloog vult u een vragenlijst in. In de vragenlijst kunt u bijzonderheden over uw gezondheid en medicatiegebruik aangeven. Hiermee gaat u naar de afdeling opname, waar u ingeschreven wordt voor de operatie. Hier krijgt u een afspraak mee voor het pre-operatieve spreekuur (POS). Indien u een spoedoperatie ondergaat, vervalt het pre-operatieve spreekuur en zult u meteen op de afdeling opgenomen worden. U kunt dan verder lezen vanaf het kopje: 'Patiëntveiligheid'.

Het pre-operatieve spreekuur (POS)

Het POS houdt in, dat u op één dag bij verschillende disciplines komt. U komt namelijk achtereenvolgens bij de apothekers-assistente, de anesthesioloog en evt. de opnameverpleegkundige.

Apothekersassistente

Als u medicatie gebruikt, gaat u naar de apothekersassistente. Zij bekijkt samen met u de medicatie die u thuis gebruikt en zorgt ervoor dat deze in de computer wordt verwerkt. Zo weten zowel de specialisten als de verpleegkundigen welke medicatie u gebruikt. Juiste informatie is belangrijk, omdat bepaalde medicatie van invloed kan zijn op de medicatie die bijvoorbeeld voor de verdoving wordt gebruikt.

Anesthesie

U wordt tijdens dit gesprek geïnformeerd over de gang van zaken rondom de operatie en welke vorm van verdoving u krijgt. De anesthesioloog of Physician Assistant (PA) bekijkt uw medische geschiedenis en brengt uw gezondheidssituatie in kaart. Uw gezondheidstoestand wordt gecontroleerd en eventueel wordt gericht medisch onderzoek verricht. Het kan zijn dat aanvullend onderzoek nodig is om een beter inzicht te krijgen. Indien u bloedverdunners gebruikt, krijgt u tijdens dit gesprek instructies over hoe u hiermee om moet gaan. Voor meer informatie kunt u de patiëntenfolder: 'uw operatie en anesthesie' doorlezen.

Opnameverpleegkundige

De opnameverpleegkundige beoordeelt digitaal de vragenlijst die u heeft ingevuld. Mocht zij hier nog vragen of onduidelijkheden over hebben, dan krijgt u aanvullend nog een gesprek met de opnameverpleegkundige. Mocht u zelf nog aanvullende vragen hebben over de opname, operatie en/of nazorg, kunt u ook zelf vragen om een aanvullend gesprek met de opnameverpleegkundige.

Bevestiging opnamedatum

Een week voor opname wordt de ingreep telefonisch bevestigd. Dan hoort u ook op welke afdeling u wordt verwacht.

Vorbereiding thuis

Wanneer u bloedverdunnende medicijnen gebruikt moet u hiermee, in overleg met de behandelend arts, tijdig voor de operatie stoppen.

Voor de opname neemt u mee:

- De poliklinische afsprakenkaart;
- Een geldig identiteitsbewijs. Dit is een paspoort, identiteitskaart, rijbewijs of vreemdelingendocument
- Een strakke onderbroek of zwembroek om aan te trekken na de operatie

Enkele tips:

- Neem geen geld of kostbare bezittingen (sieraden, enz.) mee naar het ziekenhuis. Wij zijn niet aansprakelijk voor verlies of diefstal.
- Neem iets te lezen mee.
- Op de afdeling is televisie aangesloten waar u gebruik van kunt maken.
- U mag tijdens de opname uw eigen mobiele telefoon gebruiken op de kamer.
- Voor verdere algemene informatie over uw opname kunt u de patiëntenfolder: 'Opname en verblijf' doorlezen.
- In verband met de hygiëne geven wij u het advies vooraf thuis te douchen en eventuele make-up en sieraden te verwijderen. Een eventuele (trouw)ring moet ook af; indien dit thuis niet lukt, adviseren wij u vóór de opnamedag naar een juwelier te gaan.

Patiëntveiligheid

Ter verhoging van de patiëntveiligheid vragen onze medewerkers regelmatig naar uw naam en geboortedatum. Daarnaast wordt rondom de operatie meerdere malen een checklist afgewerkt, waarbij men nagaat of alle gegevens juist zijn en of alle handelingen zijn uitgevoerd. Ook bij de overdracht van de operatieafdeling naar de verpleegafdeling vindt deze controle plaats.

De ingreep

Er zijn twee methoden voor een orchidectomie, de eenvoudige en radicale orchidectomie. De keuze voor een methode hangt af van de aandoening waarvoor de operatie nodig is. Bij het vermoeden van zaadbalkanker wordt er altijd gekozen voor de radicale orchidectomie. De radicale orchidectomie wordt via de lies uitgevoerd. Er wordt een horizontale snede gemaakt in het onderste gedeelte van de buik, vlak boven het kruis. Vervolgens wordt de zaadbalk omhoog geduwd en via deze opening verwijderd. Bij de eenvoudige orchidectomie wordt een kleine snede in de balzak gemaakt, waardoor de zaadbalk wordt verwijderd.

Mogelijke complicaties

Ondanks de zorgvuldigheid waarmee gewerkt wordt kunnen complicaties ontstaan zoals:

- een zwelling van de balzak;
- een blauwe verkleuring van de huid;
- nabloeding: soms treedt een nabloeding op, waardoor de zwelling snel toeneemt. Dit gebeurt meestal binnen 24 uur na de operatie;
- infectie: Na enkele dagen kan een infectie optreden, waardoor de balzak geleidelijk gezwollen, rood en pijnlijk wordt.

Controle

U krijgt een afspraak voor controle op de polikliniek. Uw behandelende arts controleert de wond en bespreekt met u de uitslag van het weefsel, dat met de operatie is verwijderd. Naar aanleiding van deze uitslag wordt het eventuele verdere behandelplan met u besproken.

Adviezen voor thuis

- Het is verstandig om de eerste week het rustig aan te doen, om spanning op de wond te vermijden.
- Gedurende twee weken mag u niet zwaar tillen of ander lichamelijk zwaar werk verrichten.
- U mag gedurende een week niet fietsen, baden, zwemmen of gebruik maken van de sauna. Douchen mag u de dag na de operatie weer.
- Het operatiegebied kan de eerste dagen tot een week gezwollen en/of blauw/rood zijn. Dit vermindert vanzelf. Wij adviseren u om een stevige onderbroek of zwembroek te dragen om het wondgebied rust te geven. Hierdoor vermindert de kans op zwelling.
- Indien u pijnklachten heeft, kunt u hiervoor 3-4x daags twee tabletten paracetamol 500 mg gebruiken of andere voorgeschreven pijnstillers.
- Eén week na de ingreep kunt u weer seksueel contact hebben.
- Op de afsprakenkaart staat genoteerd wanneer u bij de arts terug moet komen voor controle.
- Neem contact op met de polikliniek Urologie indien:
 - de pijn toeneemt
 - er pus of druppelsgewijs bloed uit de wond komt
 - u meer dan 38,5 °C koorts hebt
 - u vragen of andere problemen hebt.

Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur op telefoonnummer 0543 54 46 30. Als u in de eerste 24 uur na de behandeling ('s avonds of 's nachts) problemen hebt, kunt u contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoonnummer 0543 54 45 55.

Ziekte of verhindering

Als u door ziekte of een andere reden verhinderd bent uw afspraak na te komen, neem dan zo snel mogelijk contact op met de polikliniek Urologie. Wij maken dan een nieuwe afspraak met u.

Bij vragen over uw behandeling kunt u contact opnemen met de polikliniek Urologie. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 08.30 – 16.30 uur op telefoonnummer 0543 54 46 30.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

Tot slot

Deze brochure betreft een algemene voorlichting en is bedoeld als extra informatie naast het gesprek met uw behandelend arts. Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijzigingen. De uroloog bespreekt dit met u.

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
F 0543 52 23 95
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl